

دیواری هاوبه‌ش

میترا داوهر

زۆر جارێان هه‌ز ده‌که‌م ئه‌م
دیواره وه‌ک په‌رده‌یه‌کی ناسک
به‌یوان، تا به‌بینم پشت ئه‌م
دیواره، پشت ئه‌م په‌رده
سوور و ئالۆزه چی روو ده‌دا.
هه‌ندێ جار له به‌ر ده‌رکه‌ی
هاتنه‌ژووهره‌وه ده‌یبینم، به
قژه سوور و قه‌مسله
سووره‌که‌یه‌وه.

و: ئه‌رده‌لان فه‌ره‌جی

هه موو گه رهك دهيناسن، ته نانهت گه نهجه كانى شه قامه كانى سه رتر و خوار تریش، نازانم چه نده.

له پشت په نهجه ره كه وه ده وه ستم. پياوئى گه نهج ده بينم كه له پال ديوارى هاوبه شى هاتنه ژووره وهى ئيمه تى ده پريت. سه يريكي قاتى چواره مى بينا كه دهكات. سه رم ده كيشمه پشت ديواره كه وه. هه نديك له وان رهنكه ناو نيشانه كه باش نه زانن، چاوه كانيان سه رگه رانه تا كچيك بين به ركاته وه، قزى كورت، بيست و دوو سى سالى ته مه ن بيت. هه ركات كه من ده بينيت به ردهكات به ولاوه. هه نديك جار وه دواى بيانويهك ده گه ريم تا شتيكى لى بپرسم... زور جار بيتاقت ديت به رچاوه به سى گري كوپره وه. روي سيشه ممه سه عات شهش له ياريگا ديتم. به ملپچه سووره هه ريره كه سى ده وري ملييه وه ناسيمه وه. به هاتنى بى ياريگا ورته ورت كه وه ناو ژنه كانه وه. په ريسا گوتى: هاتوه به دواى كپيار.

ژنيك كه سه رى نابوو به پاسكيه كه وه گوتى: كى وه دواى كپياره وهيه؟

وتم: خهوت زرا!

به جووله يه كى خاوه سه رى به ره لاي من سوورا ند. به دهنگيكي به نازه وه وتى:

- تو خهوت ناي؟

گوتم: نا. تو ش، باشه سه ردا نتيكى دوكتور بكه سى.

دهستيكي به باسكمد كيشا و وتى: يارى دوكتور دوكتورين؟

دهستم كيشا دواوه. چوو به ره تارا. له چند ميتر يه وه دم دى، خهريك بوو دهستي دهكيشا به باسكى تارا و شتيكى پى دهگوت.

به برواى من تارا وه دواى كپياره وه نه بوو، زورتر نوقمى ته ماشاى خوى بوو.

راهينه رى ياريگا كه له ناوه راستدا وه ستابوو و به دهنگى به رز ده يگوت: راکه... راکه...

من و په ريسا شانبه شانى يه كتر راما ده كرد و قسه مان ده كرد.

به په ريسام گوت: وه دواى كپياره وه نييه. هه مووان بى خوى راده گريت. زور به يانى خوش دهويت. نايه ويت به خشنده يى بكات.

- زور ساويلكه سى! وه دواى پاره وهيه.

- پارهش وه رده گريت! به لام زور به يانى خوش دهويت. من قه لافه تى ئه وانم بينيوه.

- ئه وه ده لپى چى؟! گورگى روژگارن.

- په کيان به مۆتورسيکلېته کهى دېت، هه ندى جار ئيوران. هه ريه کيان کاتيک په کتر ده بين، عه سه بين. تارا به رده وامه له جاوینی بنیشته کهى... کورپه که زور کزه. قزى خورمايييه.

راهينه رکه به من و په ريسای گوت: خيراتر خانمه کان... سه ر رې ئوانى ترتان گرتووه!

چهنه خولهک جيا له يهک راده که مين. راهينه رکه سه رى به شتيکه وه قاله و قسه دهکات، ديسانه وه من و په ريسا دهستان پى کرده وه.

په ريسا گوتى: من نيگه رانى مي رده که مم!

- شيتى ها!

- شيتى چييه؟ ئه مانه مورهى ماريان پتیه. فال دهگر نه وه.

- زورتر دواى هاوسالانى خوږه وه تى. بيست و سى، چوار ساله کان. ئه و ته مه نانه.

- له گه رکه دا کچى وا مه ترسي دارن.

- له هه موو شوپنيک هه ن. تو ليره ده يان بينى.

- ئالمانيات بيرچووه ته وه؟ پتى چه قاند بگه رتینه وه. ده زانى له وى... هه ر ده ترسا که من له ده ست بدا، ئيستا ليره بال فش دهکاته وه.

راهينه رکه ئاههنگى "اى ايران"ى خستووه ته سه ر، دهنگى ئاوازه کهى که زياد کرد، خيرايبى وهرزشوانه ژنه کان، زيادى کرد.

- راکه... راکه... پينج خولهکى کو تاييه...
له بهر ده رکه روو له داىکى هاوارى ده کرد:

- به دانه دانه ئه وانهى که ليره دانيشتون، ده ليم ئه مه داىکمه، هه مووتان ده توان...
ژنان به نينوک دهکيشن به روومه تياندا.

سرتسه سرت ده که وپته نيو ئه و ژنانهى هاتوونه ته ده رى. دهنگه کان مهنگ و تاريخه.

- داىک و باوکيان هه يه؟

- ئه رى باب! باوکه بيچاره که يان ويران بووه، سه يرى قزه سپيه کانيت کردووه، که متر له په نجا ساله.

- ده ليم داىکه که ده ستى پى کردووه.

- پيرى داىکه که هاوارى ده کرد به دبهخت، تو بو هه زار تمه ن...

- یه عنی ده لایت که مه ها!

لانی که م بیست که سیانم به چاوی خۆم بینووه. له نیوان هه ژده تا بیست و ههوت، ههشت ساله. زۆرتریان بالا به رزن.

سارا له سهه پاسکیله که وهستاوه و پیدال لای ددهات. سهیری سیمای که ویده چیت نیگار کیشیکی شارهزا به قهله م دانیشتووه و وینای کیشاوه. له ئاوینه دا سهیری خۆی ده کرد. منیش له ئاوینه وه سهیرم ده کرد و دواتر سهیری خۆم و باقی ژنهکانی ترم کرد. ژنهکان دهوران دهوری هۆله که رایان ده کرد. بۆ جوانی لهش و راگرتنی جوانییان هه موو هه ولی خۆیان ددها.

له تارام پرسى: بۆچی جوانی ئه ونده بۆ ژنان گرینگه؟ زۆر که م پیاویک بۆیاغ له ده موچاوی هه لده سووت.

سهیریکی کرد. بێ وه لام دانه وه پیدالی لای دا. ژنه خه والووه که شل ریتی ده کرد. دیسانه وه دهستی به باسکم دا کیشا و پرسى:

- یاری دوکتۆر دوکتۆرین؟

په ريسا وهستا بو له سهه نامییری ورگ چکۆله کرنه وه که و بهردهوام بو له سووراندنی خۆی به رهو لای راست و چهپ، له ئاوینه که وه هه موو هۆشی لای تارا بوو. تاراش هۆشی لای کچه گه نجه سهوزه که بوو که گواره ی باز نه یی له گوێ دا بوو. قژه ره شه قه ترانییه که ی له پشته وه به ستبوو. کاتیک هه لده هات قژهکانی به نازه وه چهپ و راست ده خولانده وه. په ريسا هاته پالم و گوتی: دیت؟ ئه و سهوزه یه! چه ند که شخه یه.

کاتیک که جله کانمان ده گوێ دیتم که تارا له گه ل ئه و کچه سهوزه چاک و چۆنی ده کرد. کاتی قسه کردن چه ند جاریک به ته ری زمانی وشکی لیوی سړی. ئه و کاته په ريسا شان ی دا له شانم و له گویمدا گوتی: بۆ دلی خۆیان؟ گورگی روژگارن!

سهیری دیواری هاوبه شمانم کرد. ئه م دیواره هاوبه شه هه موو کات هه یه و من زۆر جار ان پالی پتوه ده دم، به بێ ئه وه ی که بزانه کینی که ش پالیان پتوه داوه.

په نجه ره که ده که مه وه، شه و له نیوه تی په ریوه. هه موو ماله کان له خامۆشی و تاریکیدا نو قم بوون. له دووره دهسته کانه وه چرایه ک دایسی...

هه ندی کهس له میوانییه کان، بێ ژن و پیاویک، له به تالیدا تی ده په رن... هه ندی چراش له جیه کی تر دایسیتن، به لام نابینرین.